

EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA ELÉRT HELYI ADÓBEVÉTELEIRŐL ÉS A HELYI ADÓZTATÁS BEMUTATÁSA EGER VÁROSÁBAN (2023. év)

(Az adatok forrása: az ASP Adó informatikai szakrendszerből kinyerhető adatok, az adóbevételek bruttó módon - korrekciók nélkül - szerepelnek a beszámoló anyagban.)

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának (továbbiakban: Önkormányzat) feladatellátását a saját felhasználású önkormányzatot megillető adóbevételek (ennek legjelentősebb része a helyi adókból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az egyre csökkenő mértékű átengedett központi adók biztosították és biztosítják a jövőben is. Az önkormányzati adóhatóság (Jegyző - Adóiroda) által beszedett központi adók, pótlékok és bírságok (pl.: adók módjára kimutatott egyes bírságok, késedelmi pótlék, bírság stb.) eltérő mértékben, az évente elfogadott költségvetési törvényben megállapított arányban illeti meg az önkormányzatokat.

Elért adóbevételek összetétele

Az Önkormányzat helyi adószámláira a 2023. évben - bruttó módon -7.655.966 ezer forint folyt be saját önkormányzati adóbevételeként (helyi adó és átengedett központi adó jogcímen), ez az előirányzathoz képest 124,22 %-os teljesülést jelentett.

Az önkormányzati adóbevételeken belül, a helyi adókból beérkezett adóbevétel 7.635.277 ezer forint volt, ez az összes adóbevétel 99,7 %-át jelentette és 124,15 %-os teljesülést fed le.

Ezen túl az Adóhatóság a központi költségvetésnek 460 ezer forint gépjárműadó bevételt, 609 ezer forint közigazgatási hatósági illetéket, illetve más szervezeteknek 1.096 ezer forint beszedett adók módjára behajtandó köztartozást utalt át. Az Adóhatóság 2023. évben összesen 240.993 ezer forintot utalt vissza adózóknak, ennek többsége iparűzési adótúlfizetés volt.

2023. évi előirányzat, teljesülés

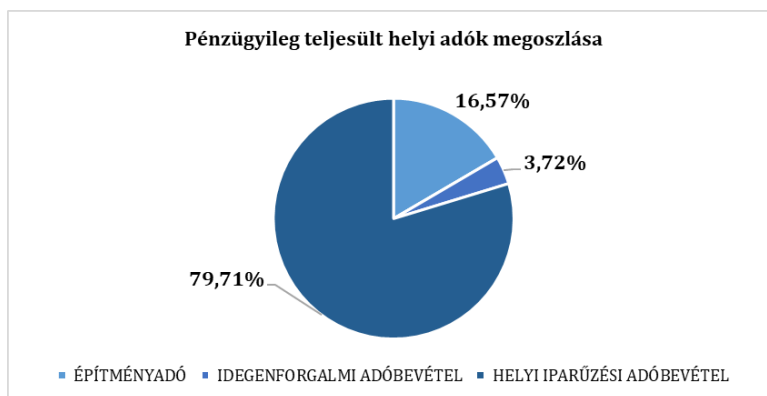
ADÓBEVÉTELEK (2023)	2023. évi előirányzat	Pénzügyileg teljesült 2023.12.31.	Teljesülés állapotának %-a
ÉPÍTMÉNYADÓ	1 375 000 000	1 265 154 948	92,01%
TELEKADÓ	-	202 023	#ZÉRÓOSZTÓ!
IDEGENFORGALMI ADÓBEVÉTEL	230 000 000	283 929 049	123,45%
HELYI IPARÚZÉSI ADÓBEVÉTEL	4 545 000 000	6 085 991 679	133,91%
HELYI ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN	6 150 000 000	7 635 277 699	124,15%
KÉSEDELMI PÓTLÉKOK ÉS BÍRSÁGOK	13 000 000	20 688 751	159,14%
ÖNKORMÁNYZAT ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN	6 163 000 000	7 655 966 450	124,22%

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

A helyi iparűzési adóhoz hasonlóan a májusi elszámolásokhoz köthető központi állami adóbevételek nagyságai is jelentősen nőttek, ezt a magasabb pénzforgalom és az előlegek előző évinél magasabb szintje, valamint egyedi és eltérő üzleti éves adózók elszámolásához köthető befizetései okozták.

Az Önkormányzat helyi adókból származó bevételei közül a teljes költségvetési bevételeken belül a helyi iparűzési adó bevétel aránya volt a meghatározó. Ezt követi az építményadóból származó bevétel, amely jelentősen emelkedett a 2022. évhez képest.

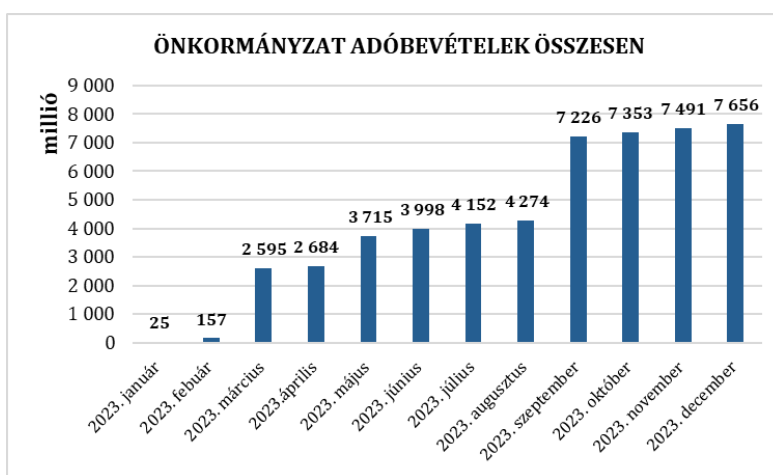
2023. évben befolyt helyi adók megoszlásának aránya

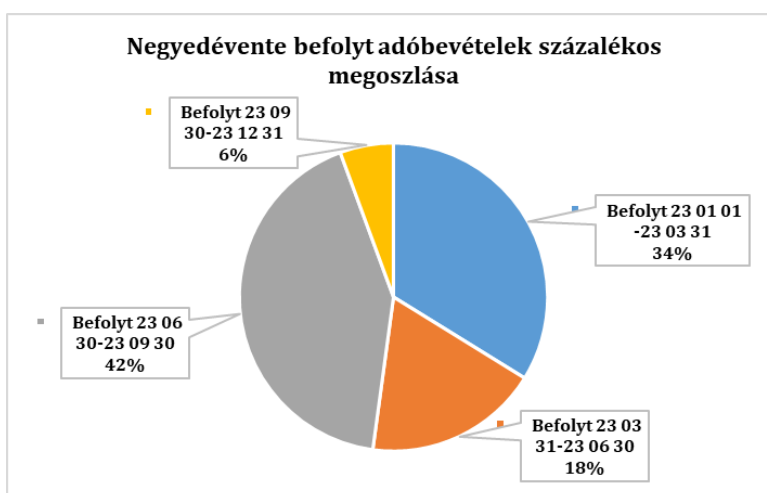
A helyi adóbevételek beérkezése igazodik a helyi adónemek adóbevallási, előlegkiegészítési és adatbejelentési, befizetési határidőkhöz. Helyi adónemenként - az „adótárgyak”, vagy a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó adókötelezettségek esetében - eltérő a beérkező adóforintok időbeli üteme.

A beszedett idegenforgalmi adót havonta (beszedést követő hó 15-ig), a vagyoni típusú építményadót két egyenlő részletben (március 15-i és szeptember 15-i határidővel), az iparúzési adót félévente (március 15-ig, szeptember 15-ig) és a bevallás benyújtásakor (május 31-e) fizették/vagy igényelték vissza az adózók.

2023. évben befolyt önkormányzati adóbevételek havi beérkezése

A negyedévente realizált adóbevételek 76%-a az első és harmadik negyedévben érkezik meg az adószámlákra, köszönhető ez a fő adófizetési határidőknek.

A befolyt Önkormányzati adóbevételek döntő többségét (91,95 %-át) a gazdálkodók (vállalkozások, vállalkozók) fizették. A magánszemélyek által befizetett adók az összes adóbevétel 8,05 %-át tették ki.

2023. évben befolyt önkormányzati adóbevételek megoszlása gazdálkodók és magánszemélyek vonatkozásában

ADÓBEVÉTELEK 2023. december 31.	TELJESÜLT	HÁZTARTÁSOK	arány	GAZDÁLKODÓK	arány
ÉPÍTMÉNYADÓ	1 265 154 948	288 730 467	22,82%	976 424 481	77,18%
TELEKADÓ	202 023	202 023	100,00%	0	0,00%
IDEGENFORGALMI ADÓBEVÉTEL	283 929 049	90 336 147	31,82%	193 592 902	68,18%
HELYI IPARÚZÉSI ADÓBEVÉTEL	6 085 991 679	227 864 586	3,74%	5 858 127 093	96,26%
HELYI ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN	7 635 277 699	607 133 223	7,95%	7 028 144 476	92,05%
KÉSEDELMI PÓTLÉKOK ÉS BÍRSÁGOK	20 688 751	9 382 476	45,35%	11 306 275	54,65%
ÖNKORMÁNYZATOT MEGILLETŐ ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN	7 655 966 450	616 515 699	8,05%	7 039 450 751	91,95%

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

A helyi adónemeken belül az értékesítési, forgalmi típusú iparűzési adó a 79,71 %-os nagyságával továbbra is a meghatározó adónemünk.

Iparűzési adóban 2023. évben a gazdasági növekedés, az infláció, a kis és középvállalkozások számára nyújtott adóelőny megszűnése együttesen növelte az iparűzési előlegfizetés nagyságát, valamint 2023. május 31-ig jelentős előlegkiegészítést fizettek a vállalkozások, ugyanis 2022. évben magasabb összegű adóköteles adóalapot mutattak ki, mint volt az ezt megelőző évben.

A vagyoni típusú adók a helyi adóbevételek 16,57 %-át tették ki. Építményadóban - az önkormányzatok egy jelentős része - a gazdálkodók adóterheit 2023. évtől emelte. Emelkedett az adóalap (adóköteles hasznos alapterület) nagysága is, ugyanis jelentős - 94.945 m² - telephely bővítésekre került sor.

A szolgáltatási típusú idegenforgalmi adóból 3,72 %-os arányt mutat a számlánkra befolyt összeg nagysága az összes helyi adóbevételek között. Az Egerben tartózkodó turisták 283.929 ezer forint idegenforgalmi adót fizettek a városnak. 2023. évben - a bevallási adatok alapján - 620 ezer vendégéjszakát töltöttek a turisták a városban. Ebből 491.341 vendégéjszaka minősült adókötelesnek, mely után a szálláshelyek beszedték a vendégektől az idegenforgalmi adót.

A jelentős költségvetési kapcsolatokkal rendelkező ún. „nagy” adózók szerepe a helyi adózásban

Az Egerben működő több mint hétezeröttszáz vállalkozása közül a legnagyobb 300 vállalkozása a meghatározó a város működésében, hiszen az adóbevételek 80%-a (6.156 millió forint) tőlük érkezett az adószámlákra. Az iparűzési adóbevétel legnagyobb részét a hevesi megyeszékhelyen a feldolgozóipar adta.

Ügyforgalom és elektronikus ügyintézés az adóügyekben

Az Adóhatóság elkötelezett az ügyfélcentrikus adózási módok további kiszélesítésében. Elektronikus bevallások és bankkártyás fizetési módok egyre elterjedtebbek és egyre népszerűbbek. Az Adóiroda ügyfélfogadásán - POS terminálon - 8.044 ezer forint összegben fizettek bankkártyával az ügyfeleink. VPOS segítségével (elektronikus fizetés) eddig összesen 63.527 ezer forint befizetés érkezett.

A 2023. évben adóigazgatási ügyekben - 113.722 darab adóügy - (pl.: határozat, végzés, adószámla, felhívás, adatszolgáltatás stb.) került elintézésre, ez a polgármesteri hivatal összes ügyirat forgalmának 64 %-át jelentette. Az adóügyek nagy többsége elektronikus csatornákon érkezik az Adóhatósághoz.

Az Adóhatósághoz 2023. évben 33.581 darab (83%) elektronikus benyújtott nyomtatvány érkezett, ebből legnagyobb számot a helyi iparűzési adóügyek (21.453 db) tették ki. Hagyományosan papír alapon 6.824 darab (17%) ügyirat érkezett az Adóhatósághoz.

Az Adóhatóság adónemenként 62.374 adózónál tart nyilván adószámla egyenleget, ebből 44.476 magánszemély, 5.253 egyéni vállalkozó és 9.301 vállalkozás. Az egyéni vállalkozók, vállalkozások és rendelkezési nyilvántartás alapján 2.391 magánszeméllyel együtt összesen: 16.784 adózóval tartja a kapcsolatot elektronikus úton az Adóhatóságunk.

A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében a törvény keretei között dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről. Ezzel összhangban Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: *Mötv.*) rögzíti, hogy **a helyi adóval kapcsolatos feladatok ellátása a helyi önkormányzatok feladata.** A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (továbbiakban: *Hatásköri tv.*), valamint a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: *Htv.*) értelmében **a helyi adók bevezetéséről a települési önkormányzat képviselő-testülete dönt rendelettel.**

Rögzíti továbbá, hogy az önkormányzatok adómegállapítási joga kiterjed az adó bevezetésére, a már bevezetett adó hatályon kívül helyezésére, illetőleg módosítására, az adó mértékének a törvényi keretek közötti megállapítására, a törvényben meghatározott mentességeken, kedvezményeken túli további mentességek, kedvezmények biztosítására, valamint a Htv., az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: *Art.*), az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: *Air.*) keretei között az adózás részletes szabályainak meghatározására.

A Hatásköri tv. és az Air. előírja, hogy adóügyekben elsőfokú hatósági jogkörben a település jegyzője, mint önkormányzati adóhatóság jár el.

A gazdasági hatásokon túl, az adóbevételek nagyságát befolyásolta az is, hogy az önkormányzat rendeleteiben - *a Htv. keretein belül* - hogyan és miként szabályozta a helyi adókötelezettségeket, annak adómértékeit, adókedvezményeit és mentességeit.

2023. évi adómaximumok és az egri adómértékek alakulása

Adómértékek 2023	adómaximum	általános egri mérték (átlagos)	egri mérték az országos adómaximumon belül
helyi iparüzési adó	adóalap 2%-a	adóalap 2%-a	100,00%
épitményadó (épitmény)	2190 Ft/m ²	387,8 Ft/m ²	17,71%
idegenforgalmi adó	597 Ft/fő/vendégéjszaka	580 Ft/fő/vendégéjszaka	97,20%
telekadó	366 Ft/m ²	nincs bevezetve	0,00%
magánszemélyek kommunális adója	31 187 Ft/adótárgy	nincs bevezetve	0,00%
települési adó	nincs felső korlát	nincs bevezetve	0,00%

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy az adó mértékét - *a Htv.-ben meghatározott felső határokra* - *a fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel* – megállapítsa.

Általános szabályok szerint ez azt jelentette, hogy a hasznos alapterület szerint működtetett építményadóban, továbbá a vendégéjszakák száma alapján működtetett tartózkodási idő utáni idegenforgalmi adóban, azaz a tételes adóösszegben meghatározott adónemek esetén, a Htv. ismét lehetővé tette azt, hogy a törvényben rögzített felső mértéktől az önkormányzat az infláció követésével eltérjen. 2023. évre ezzel a lehetőséggel az Önkormányzat élt is két helyi adónemnél (épitményadó, idegenforgalmi adó).

Az építményadóról szóló önkormányzati rendelete tartalmaz helyi speciális adókedvezményeket építményadóban, melyek százalékos értéke változó és szorosan igazodik a helyi gazdasági környezethez, az adózók teherviselő képességéhez, az önkormányzat bevételi igényéhez, illetve az évente módosuló jogszabályi környezethez.

Az Önkormányzat 2022. év novemberében döntött egyes gazdálkodókat érintő építményadó mértékek emeléséről. A 2023. évi önkormányzati adórendelet változása az adótárgyak 4,7%-át érintette. A magánszemélyek tulajdonában lévő építmények adózása 2023. évtől nem változott, továbbra is fennmaradtak a több mint 18 ezer egri lakást érintő különféle egri helyi adókedvezmények (50-100%), ha életvitelszerűen lakás céljára használja azt annak lakástulajdonosa.

A Közgyűlés fenntartotta a központi adókban is különadókkal terhelt tevékenységre használt, vagy kifejezetten nagy alapterületű építmények emelt mértékű adóztatását, így nem kellett a lakosságot magasabb adókkal (magasabb építményadó mértékek, telekadó vagy települési adó bevezetése stb.) terhelni.

2023. évtől az egyes nem magánszemély tulajdonosok építményeire kiterjedő adómértékek – az adómértékek korlátokra (*törvényi adómaximum (2190,9 Ft/m²)*) is figyelemmel – módosultak. A változások összességükben megfelelnek a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének.

2023. évtől 815 millió forint többlet építményadó előírás történt az előző évi adózási adatokhoz képest a megemelt adómértékek miatt. A változások miatt egyúttal csökkentett adófizetést teljesítenek a szociális, egészségügyi és gyermekvédelmi, illetőleg a nevelési-oktatási intézmények céljára szolgáló helyiséget tulajdonosai függetlenül, hogy itt az adóalanya magánszemély vagy sem.

Adózoói jelzések következtében a határozatok és a 2023. március 15-ig esedékes adószámla egyenelegek kiküldése és esedékessége után, az Önkormányzat 2023. március 30-i ülésnapján – visszamenőleges hatállyal – 2023. január 1-jétől csökkentette a gazdálkodók tulajdonában lévő egyes adótárgyak, épületek után fizetendő építményadó egri mértékeit. Az adómérték csökkenésről az érintett adózók határozatot kaptak az Adóhatóságtól, melyekben a már előírt éves adók módosítása meg is történt. Ennek megfelelően a 2023. március 16-i és 2023. szeptember 15-i esedékességgel előírt adórészek csökkentek. A határozatok véglegessé válását követően a csökkenések az adózoói adószámlákon is megjelentek.

Az évközi adómérték csökkentés miatt visszamenőlegesen 2023. évre 646 millió forint adójóváírás történt az év eleji adózási adatokhoz képest, elsősorban építményadóban ez okozta az előirányzathoz képest az adóbevételek elmaradását.

A közteherviselés arányossága elvének megfelelő differenciált adóztatás annak kifejezését is jelentette, hogy az Önkormányzat figyelembe vette az illetékességi területe alá tartozó ingatlanok, építmények rendeltetését, azok földrajzi elhelyezkedését és a településre jellemző használat jellegéhez kapcsolódó eltéréseket is. Egyúttal a magánszemély tulajdonosokat jelentős helyi adókedvezményekkel támogatta, ennek is volt köszönhető, hogy az építményadó éves adófizetésének nagysága az adótárgyak 81,5%-ban nem éri el az éves 10 ezer forintot a városban.

Az Önkormányzat 2023. évben 161.144 ezer forint kifejezetten egri önkormányzati adókedvezményt biztosított az egri lakosoknak (*egri lakosok, nyugdíjasok, 3 vagy több gyereket nevelők, rehabilitációs ellátásra, rokkantsági ellátásra jogosult tulajdonosok*).

Követelés- és hátralékkezelés és fizetési könnyítések elbírálása

Az Adóhatóság szolgáltató jellegének része volt az is, hogy Egerben az adófizetők számára biztosította az önkéntes jogkövető magatartás ösztönzését a követeléskezelés és végrehajtás során is. Az elérendő cél az volt, hogy a kényszerítő jelleg alkalmazására csak azon tartozással rendelkező adózók esetében kerüljön sor, akik/amelyek az adókötelezettséget szándékosan nem teljesítik, és folyamatosan adóelkerülő magatartást tanúsítanak. Adóhatóságunk a követeléskezelési eljárás során is folyamatosan lehetőséget kínált a tartozás kényszercselekmények és hátrányos jogkövetkezmények nélküli megfizetésére.

2023. évben az Adóhatóság 19.341 darab fizetési felhívást küldött ki a főbb fizetési határidőket követően vállalkozásnak, egyéni vállalkozónak és magánszemélynek. Ezekben a felhívásokban az Adóhatóság 1.049 millió forint tartozás rendezésére szólítottak fel a tartozással rendelkező adózókat. Az önkéntes teljesítés előmozdítása érdekében az Adóhatóság részletesen tájékoztatta elektronikus és postai levelek útján az érintetteket az esetleges adótartozások összegeiről a fizetés módjairól, illetve a fizetési könnyítés lehetőségeiről. Az Adóhatóság tájékoztatta arról is az adózókat, hogy az aktuális napi "ADÓSZÁMLA KIVONATOT" az Elektronikus Önkormányzati Portálra belépve [/https://ohp-20.asp.lgov.hu/nyitolap/](https://ohp-20.asp.lgov.hu/nyitolap/) a nap 24 órájában az arra jogosultak lekérdezhetik és ellenőrizhetik esedékes tartozásuk vagy túlfizetésük nagyságát. Az E-portálon elektronikus fizetést is indíthatnak a tartozás megszüntetése érdekében.

Az ügyfelek adó tartozásukat úgy is rendezhették, ha más adó számlán lévő túlfizetésének átvezetését kérték.

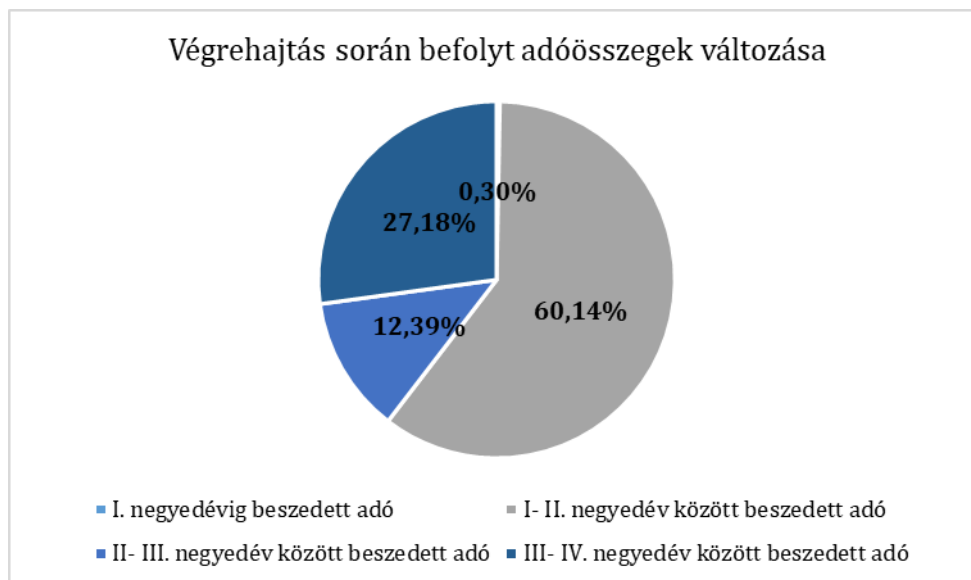
Ha az adózónak fizetési nehézséget jelentett a fennálló tartozás egy összegben történő megfizetése, úgy kérelmezhetek részletfizetést vagy fizetési halasztást. Ennek részleteiről szintén honlapunkon tájékozódhattak az érintettek.

Az adó tartozások sajátossága, hogy az éves befizetési határidőket követően megnövekedtek, majd az Adóhatóság követeléskezelési vagy végrehajtási cselekményeihez kapcsolódva pedig csökkentek. Jellemzően, minden adóév március 15-ét, május 31-ét, szeptember 15-ét követően a tartozások megemelkednek, majd a következő hónapokban pedig csökkennek az adóhatósági intézkedések következtében, így a tendencia hullámzó.

A tartozások beszedése érdekében az Adóhatóság az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (továbbiakban: *Avt.*) 30. § (1) bekezdésében foglaltak alapján intézkedett, végrehajtási intézkedések megindítására és a hátralékos adóalanyokkal szemben a fennálló adó tartozások beszedésére. Az Adóhatóság a tartozás megfizetésére az adóst felhívhatja, eredménytelen felhívás esetén továbbá, ha a felhívás alkalmazása a körülmények alapján célszerűtlen, a végrehajtást megindítja.

Általánosságban elmondható, hogy azon cselekmények fogatosításával élt 2023. évben az Adóhatóság, amely gyors, hatékony és költségkímélő eszköznek látszott a követelések megtérülésére, valamint az arányosság elvének figyelembevételével az adóra nézve a legkisebb mértékű korlátozással járt.

Végrehajtási eljárásokból befolyó adóbevételek negyedévente

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

Az Adóhatóság rendszeresen fizetési felhívást bocsátott ki, lehetőséget adva az önkéntes fizetési kötelezettség teljesítésére. Ezt követően, akik a felhívásra sem teljesítettek benyújtásra kerültek a hatósági átutalási megbízások (*inkasszók*).

Követeléskezelési és végrehajtási eljárás során 2023. évben 182.233 ezer forint adóbevétel folyt be az Adóhatóság számláira.

Végrehajtási eljárások eredménye

Behajtási intézkedések és eredménye 2023.12.31-ig			
Intézkedés	Indított (tétel)	Összeg	Befolyt összeg (Ft)
Fizetési felhívás	19 341	1 049 900 448	nincs adat
Támogató eljárásból befolyt	5	3 179 092	2 685 620
NAV visszatartás (szumma)	nincs adat	nincs adat	23 085 972
Követelés foglalás	2	40 159	40 159
Jelzálogjogból befolyt	nincs adat	nincs adat	1 665 393
Inkasszó	4 694	375 322 865	154 756 719
Összesen	24 042	1 428 442 564	182 233 863

7

Az Art. 198-199. §-ai tartalmaznak szabályozást a helyi adókat érintő fizetési könnyítésekre vonatkozóan. Új jogintézményként létrejött az automatikus részletfizetési kedvezmény lehetősége, ekkor az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személy kérelmére az Adóhatóságnál nyilvántartott már esedékes helyi adó tartozásra engedélyezhető. A részletfizetést kérelmeznie kell az adózónak, ám ezt követően az önkormányzati adóhatóság nem vizsgálja a hátralék kialakulásának feltételeit. Fontos kitétel azonban, hogy a kérelem benyújtásakor már az esedékes helyi adó tartozásnak fenn kell állni, az legfeljebb 1 millió forint tartozásra vonatkozhat és évente csak egy alkalommal kérhető, valamint a pótlékmentes részletfizetés 6, illetve 12 hónapra terjedhet ki. Nem engedélyezhető fizetési könnyítés a beszedett idegenforgalmi adóra. A fizetési kedvezményre irányuló kérelem alapján folytatott elsőfokú eljárás illetékmentes.

Fizetési könnyítések 2023.12.31.		
	Adózók száma	Összeg (Ft)
Adómérséklés	47	1 782 627
Részlet fizetés	143	352 211 928
Fizetési halasztás	13	20 086 406
Összesen	203	374 080 961

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

Az ASP adószakrendszerben az egyes adózói adószámlákon nyilvántartott túlfizetések nagysága jelentős, az év végi záraskor bruttó módon összesen 420.356 ezer forint, ebből iparüzési adószámlán lévő túlfizetés nagysága 357.884 ezer forint, az építményadó számlán lévő túlfizetés 37.444 ezer forint, az idegenforgalmi adószámlán a nyilvántartott túlfizetés 6.071 ezer forint. A jövőben ezek csökkenthetik az adózók befizetéseit, ugyanis a következő esedékesség során ennyivel csökken a befizetési kötelezettségük.

A honlapunkon 2023. évben 105 tájékoztató is olvasható [Tájékoztatók : Eger.hu](http://Tajekoztatok.Eger.hu), mely segíti az adózók adókötelezettségeinek teljesítését.

Kelt: Eger, 2024. február hó.

Korsós László s.k.

Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adóiroda vezetője